

Тема: Моє рідне місто.

Мета: сформулювати у гуртківців уявлення про місце, де вони живуть, дати основні відомості про рідне місто та історію його виникнення, ознайомити з основними історичними та архітектурними пам'ятками, інфраструктурою;

виховувати любов до рідного міста, патріотизм, повагу до людей, які живуть поруч.

Хід заняття

I. Актуалізація опорних знань.

Подивіться всі на мене!

Екскурсовод я – не забудь!

Ні хвилиночки не гаймо,

Я запрошую вас в путь!

Взяти всі знання в дорогу

І посмішку – не забудь!

Сьогодні ми з вами відправляємося в подорож. А подорож наша буде не проста, а віртуальна. Але спочатку давайте визначимо, куди ми з вами відправимося, де побуваємо і що побачимо.

УВАГА!

- Що зображено на ілюстрації?

- За якими ознаками визначили?
- Діти, а скажіть, в якому місті ми живемо? А як називаємося ми з вами – жителі -----?
- Чернігів – наша мала Батьківщина . А що ми називаємо Батьківщиною? Отже, подорож у нас сьогодні буде нашим рідним містом.
- Але перш ніж розпочати нашу подорож, скажіть, а який транспорт рухається вулицями нашого міста? Відгадайте загадки,

Є великий, є малий,
З вантажами, легковий,
По дорогах поспішає,
У собі людей катає.

По маршруту вас везуть
І квиточки продають.
З вигляду продовгуватий,
Але зовсім не рогатий.

Пасажирський чи товарний
Металевий він і гарний.
Все ховає у вагонах
І стає лиш на перонах.

II. Основна частина.

- *Шановні пасажери! Наш потяг відправляється від «туристичного» вокзалу в подорож по станціях нашого міста Чернігова. Прошу всіх зайняти свої місця!. Ми побуваємо з вами на трьох станціях і повернемося на шкільний вокзал за 45 хвилин.*

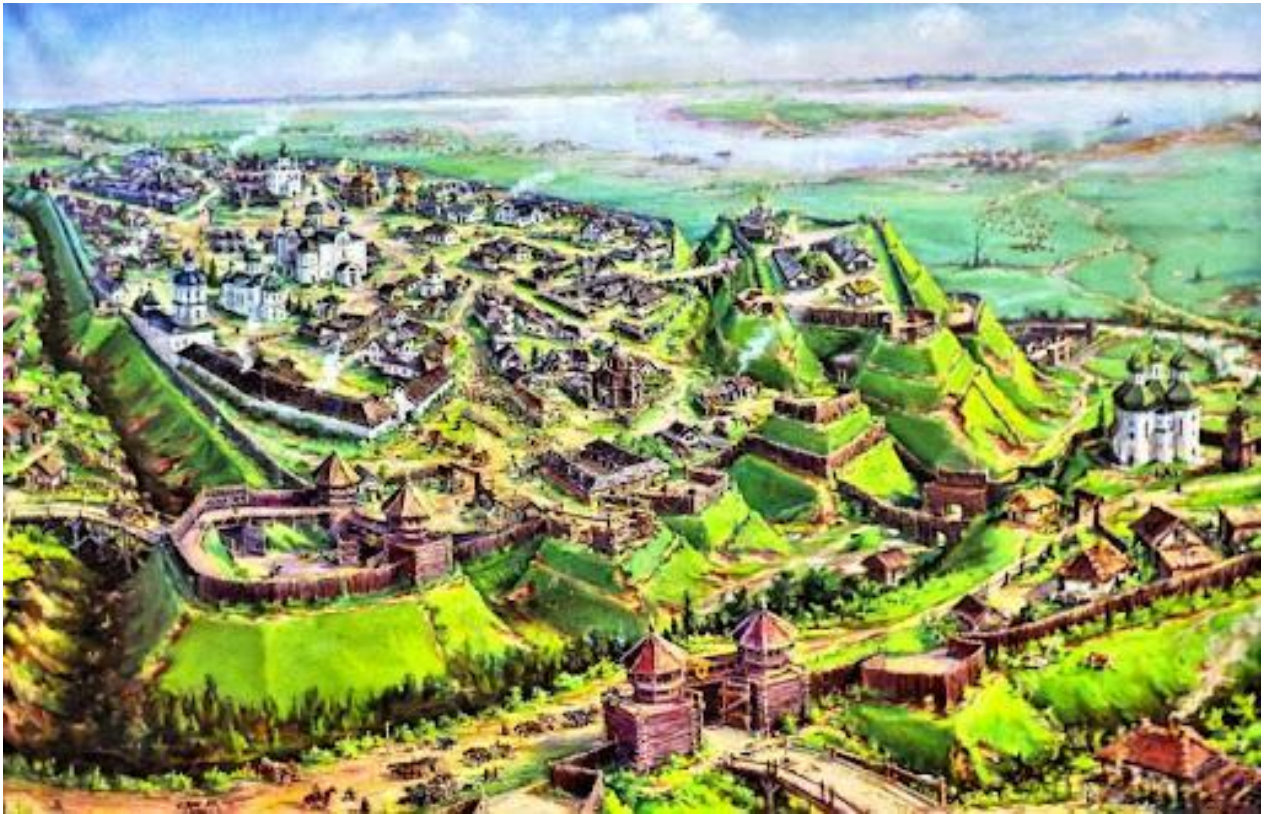
ПЕРША СТАНЦІЯ «ІСТОРИЧНА»

– Хто з вас знає, коли і при яких обставинах виникло наше місто? Ось зараз ми з вами про це дізнаємося.

- Подивіться на фотографію. Де ж це ми з вами знаходимося? Впізнаєте?

- Насправді, з вами зараз знаходимося на Валю – Чернігівський Дитинець. Дитинцем або Кремлем називалася внутрішня, найбільш укріплена частина стародавніх міст Київської Русі. Саме з цього місця бере свій початок наш Чернігів.

Територія нинішнього Чернігова була заселена ще 20 тис. років тому (мезинська стоянка). В V ст. до н.е. тут жили скіфи, а потім слов'янські племена сіверців. В VII –VIII ст., як вважають історики, ними був заснований град Чернігів.

- А яка ж ІСТОРІЯ ПОХОДЖЕННЯ НАЗВИ нашого МІСТА?

Деякі джерела пов'язують назву міста з князем Чорним (Черногою), могила якого була досліджена археологами. Але князь цей жив, скорше за все, в X столітті, а багато знахідок на території міста підтверджують існування Чернігова за кілька століть до правління Чорного. Є версія, що назву місто отримало через чисельні густі ліси (чорні), що оточували сіверську столицю, або від слова червний (красивий). Але й ці версії не у всіх знаходять підтримку.

Величний насип кургану Чорна могила розташований в Чернігові поруч з Єлецьким монастирем. Це один з найбільших давньоруських курганів X ст., який зберігся. Існує легенда про те, що в цьому кургані похований князь Чорний, який був засновником міста і дав йому своє ім'я.

Достовірно відомо те, що за часів Київської Русі, Чернігів був одним з найважливішим градів слов'янської держави.

ДРУГА СТАНЦІЯ «ВПІЗНАЙКА»

- Я буду показувати вам слайди, а ви маєте впізнати, що за будівля зображена..

Красна площа Чернігова

*Ви впізнали? Що це? Колись давно, на цьому місці розташовувалися торговельні ряди з колонадами-галереями, в яких місцеві купці відкрили свої крамниці. Торговельні ряди розібрали в першій половині 1930-х років, а 1935 року площу, як і всі головні вулиці міста до цього, забрукували червоним[4] та жовтим клінкером, біля П'ятницької церкви розбили сквер. У 1959 році на площі відкрили Чернігівський обласний академічний український музично-драматичний театр імені Тараса Шевченка.

* А це що? Так сквер Богдана Хмельницького. Колись тут проводилися величезні ярмарки. А з правої сторони видніється П'ятницька церква названа на честь святої Параскеви-П'ятниці — покровительки торгівлі, сільського господарства, сім'ї.

Борисоглібський собор

*Впізнали? Так , це Борисоглібський собор, що розташований на Валі, ще один свідок князівської доби, усипальниця князів роду Давидовичів. У XVII ст. у ньому були поховані видатні православні ієрархи: Лазар Баранович, св. Феодосій Углицький, Амвросій Дубневич та Феофіл Ігнатович.

Нині Борисоглібський собор є музеєм Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» та Будинком хорової спадщини, де проходять концерти духовної музики.

Спасо – Преображенський собор

* А це -? Спасо-Преображенський собор - один з найдавніших храмів Русі, також розташований на Валі, у центрі колишнього дитинця. Будівництво собору було розпочато приблизно у 1033—1034 роках за розпорядженням першого відомого за літописами чернігівського князя Мстислава Володимировича.

Троїцько – Іллінський монастир

* А ось і Троїцький собор. Правда ж величний?

Троїцькому монастирю була відведена особлива роль: на його території було призначено розмістити Чернігівський університет, чому сприяло і те, що монастир мав друкарню і бібліотеку, яка нараховувала більше 11 тисяч книг.

Біля вівтаря в соборі покуються мощі святих Феодосія Углицького та Лаврентія Чернігівського. Поблизу храму, серед інших — поховання видатного українського письменника-байкаря Леоніда Глібова, дипломата і вченого Григорія Щербини, архієпископа Чернігівського і Ніжинського Антонія.

* Придивіться, а де ж монастир розташований? Хто був на Болдиній горі? Так, це вона!

Болдина Гора

Болдині гори — це правий високий берег річки Десни, виникнення, якого відноситься до післяльодового періоду, коли формувалися корінні береги рік.

Назва цієї місцевості походить від давньоруського слова «болд», що означає дуб. У слов'ян-язичників дуб вважався святим деревом, тому існує думка, що в ті часи тут знаходився Святий дубовий яр та язичницьке капище, але археологічно воно не знайдено. Декілька дубів, як свідків давнини, збереглися до нашого часу. На сьогодні їм налічується від 200 до 400 років. Ця місцевість має свою літописну згадку під 1069 р. Пов'язано це було з заснуванням тут першим руським монахом Антонієм Богородичного монастиря «...Антоній возлюбил Болдині гори і ту ся вселі...»

* А це, дітки, що за річка? Яке значення вона має до нашого міста?

Чарівна Десна

- Мабуть, ви всі купалися в річці? А чи знаєте, чому Десна – ліва притока Дніпра (басейн Чорного моря), має таку назву? Походження її назви пов'язують із давнім слов'янським словом «деснь» — правий, обумовлюючи цю назву тим, що слов'яни, рухаючись вздовж Дніпра на північ, зустріли праворуч річку і назвали її Десною, тобто «Правою».

ТРЕТЯ СТАНЦІЯ «ІГРОВА»

- Шановні пасажери! Наш потяг прибуває на станцію. Я пропоную вам спуститися на перон і познайомитися з людьми, які мешкають у нашому місті...

– Людей у нашому місті дуже багато(Населення Чернігова на початок 2016 становило 294,1 тис. осіб.) На початку 2014 р. за чисельністю населення серед міст України Чернігів посідав 18 місце.

- Розкажіть, людей яких професій ми можемо зустріти на наших вулицях?

- А що таке професія? (це основне заняття людини, його трудова діяльність). А людей яких професій немає у нашому місті?

ГРА « ЯКИЙ ТИ ЖИТЕЛЬ МІСТА?»

- Чи кидаєш папірці на вулицях?
- Хто з вас зриває квіти на клумбах?

- Чи малюєте ви на стінах в під'їздах?
- Чи можна голосно кричати в міському транспорті?
- Чи ламаєте ви гілки на кущах та деревах для гри?
- Чи є такі серед нас, хто ображає дітей на дитячих майданчиках?
- Місто, це дуже велика територія. Особливо для дітей. Кожен житель міста має обов'язково знати свою адресу.
- Чому? Чи можна її говорити незнайомим людям?
- А в яких випадках знання адреси можна повідомити незнайомим людям?
- Чи всі з вас можуть назвати свою адресу: вулицю, будинок, квартиру?

III. Заключна частина заняття

- Я думаю, що всі ви любите моє місто і коли станете дорослими, зробите свій внесок у благоустрій Чернігова.
- Заплющіть очки, уявіть, яким стане наше рідне місто через 10, 20, 50 років...

Уявили? Спробуйте вдома відтворити свої уяви на папері, залучіть до роботи своїх близьких: батьків, бабусь, дідусів, старших братиків і сестричок. А потім у нашому класі організуємо виставку ваших робіт.

Увага! Наша подорож закінчується, ми прибуваємо на «туристичний» вокзал.

Дякую всім учасникам нашої подорожі. Маю надію, що знання, отримані вами у ході подорожі, знадобляться вам у навчанні і у житті.

Фото виконаних ЗАВДАНЬ надсилайте мені у вайбер 0957934100!!!